

BARS-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egyszerre 10.-
Hónonként 3.-, negyedévente 2.80 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem őrzünk meg.

Bölcsőd az s majd sirod is . . .

Tiszahátról menekült emberrel beszélgettem . . . Meghitt együttérzéssel őszi eszthományban, a lévai temető csodálatos nyugalmat adó gesztenyefái alatt, Mindszentkő ünnepének előestjén. A sirokat serény hitvesi, szülői, gyermeki kezek varázsolták át felmagasztosuló kegyeletté. Alig egynéhány napja ismerjük egymást, de valahogy ez a temetői kép közel hozott bennünket. A sirokon túl lelkünk hazaszállt a mi temetőnkbe. Az őv valamelyik tisztaháti temetőbe, én pedig néhány pillanatra a makói temetőbe mentem haza . . .

. . . Otthon bizonyára édesanyám éppen apám s őseim sírját simogatja apró gonddal. Az elmúlt években családjunk mindig összegyűlt a régi sirok körül s ilyenkor oly erősen érezzük, hogy ezek az ősi hantok erős kötelék-ként fognak össze bennünket. S mindszenti imánk mindig azért szállt az ég felé, adja meg a Mindenható, hogy családjunk emberöltőről emberöltőre ebbe a szetterűlő, mezőségbe nyúló temetőbe találjon békés nyugalommal. Így láttuk befejezettek földi életünket.

Tiszaháti ismerősömet hasonló gondolatok foglalkoztatták. S benne s a többi tiszaháti, csanádi, erdélyi sors-társában, akik ideiglenesen itt nálunk találtak menedéket, ezek az érzések talán még erősebben törtek fel s a nyitott sebek még jobban fájtak. Ők valahogy most jobban érezték, hogy a háza a szűkebb otthonon keresztül teljessé be. Mert a háza: a föld, melyen a bölcső ringott, a ház, melyet esetleg csak zsuppfedél takar, a határ, mely néha csak ritkán termő szikes rögökből áll, a szomszédok ismerős tekintete, a széles tanyavilág, a határban duzzadó karokkal dolgozó emberek, az ösöknök s mindnyájunknak nyugalmat adó temető . . .

Igen, a háza részben ezekből tevődik össze. Sokunknál a bölcsőtől a sírig ugyanabban a községben, otthonban folyik az élet. S sokan most döbbennek rá, száz és száz kilométerre elhagyott otthonuktól, hogy mit is jelent a szülőföld, melyen az ösök évszázadok óta békében és háborúban, jólétben és nélkülözésben, örömben és bánatban éltek. Éltek s vihar dulásakor a rögéhez görcsösen hozzátapadtak, s várják, hogy a vihar átzugjon fejük felett.

A háboru zaja már közelebb hal-

latszik. Vannak közöttünk akiknek egyetlen gondolata egyéni létük biztosítása. Aranyrudakról, más menthető értéktárgyakról ábrándoznak. Néha dőb-benve eszmélünk rá, hogy milyenk emberről milyen gyenge az a kapocs, mely őt ehhez a földhöz köti. Nem lát az itteni életben semmi rendeltetést. Itt él, mert itt kapja meg azt az anyagi lehetőséget, mely értéktelen életének tengetéséhez szükséges. Kevesen vannak ilyenek, de akadnak. Ezek az emberek az első szellővel szeretnék magukat elvitetni, elsodortatni békésebb tájakra. Náluk most a boldogság valahol a soproni végeknél kezdődik s az Alpok vonalán húzódik tovább. Ezek csak menjenek! Ha többen vannak, menjenek mindnyájan! A mai időben csak erős lelkű, egész emberekre van szükségünk.

A mindszenti és halóttak napi áhítat megnyugvást ad mindnyájunknak. Az

Mischák István plébános bucsuztatása

Mischák István szentiszéki tanfőcsos, lévai plébános, amint azt már előre jelentettük, november elsejével nyugalomba vonult. Léva városán történt kivonása előtt a honismereti Bizottság működését mint plébános. Léva katolikus megválasztás természetesen magyar plébánost kívánt. Ennek érdekében a toll fegyverével lepuskban harcot is indítottunk. Kijelentettük, nem személy érdekekben indítottuk a küzdelmet, nem is Mischák István ellen, hanem a magyarországi érdekekben, a magyarság jogának megvédéséért, mert a cseh-szlovák kormányhatározat a lévai plébánosi státium betöltését politikai okokból olyan rendkívül jelentősnek tartotta, hogy még a minisztertanács is foglalkozott vele. Ilyen felszólalást hangulatban érkezett Léva-ra a kivonozott új plébános, Mischák István.

Beközösítő beszéde azonban megnyugtatólag hatott, mert abban kijelentte a lévai rk. egyházközség magyar jellegét és az utárról nem is tért le mindvégig. Nem volt politikus, hanem csupán lelkipásztor, mégpedig azok közül való, akik mint a nagy püspök Prohászka növendékei talán vannak Prohászka gondolatokkal, szociális eszellemmel, amit nem csak hirdettek, hanem meguk is példaszerűen gyakoroltak. Történelmi ideje volt az a felelősi magyarságnak, az itteni katolicizmusnak s hogy a lévai egyházközség élte a körülményekhez képest meglehetősen sima mederben folyt a súlyos években, abban Mischák István mély emberiségének, bátor egyéniségének nagy része volt, amit most, nyugalomba vonulásával magyar színtességgel meg kell mondásunk.

Az egyházközség képviselőtestülete október

ismerős keresztfák az elmulásra, de a feltámadásra is emlékeztetnek. A halottak emlékeztetnek, s ők is tudnak az életnek célt mutatni. A korhadó s az ujonnan emelkedő keresztiek figyelmeztetnek, hogy a közösség, a nép élete örök s az eltűnő, de megújuló emberi életben állandóan él s folytatódik. A csendes temetők arra figyelmeztetnek, hogy e nép élete hosszú évszázadok óta itt folyik, itt ringanak a bölcsők, ősapáink s apának teteme e földben talált menedéket. Ez a föld nemcsak országutakból áll, hanem földhöz kötött otthonokból, szorosan egymás mellett élő emberekből, akik tudják és vallják is, hogy a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely és ezernyi megpróbáltatás s csapás között is a számunkra kijelölt földön élünk s meghalunk kell!

Hencz Aurél dr.

28-án rendkívüli ülés keretében bucsuztatást a plébánostól, s kit küldöttség hívott meg az ülésre, amelynek megünnepítése után dr. Kmoskó Béla, az egyházközség világi elnöke emelkedett szószóra s többek között ezeket mondta:

A gondviselés akaratából szeretett plébánosunk, Mischák István szent, tanácsos, képviselőtestületünk egyházi elnöke nyugalomba vonul. Visszatekintve a plébános több mint 17 évi lévai működésére és idejövetelelénél körülményeire, úgy érzik, hogy teljes nyíltsággal elégtételt kell szolgáltatnunk azért bizalmatlanságot, amellyel plébánosi kivonozását fogadtuk. Ez a disharmonia érthetővé válik, ha feidéztek a lévai katolikus magyarság akkori helyzetét életvilágát és a plébánosi szék betöltése körüli eseményeket. Akkor is világi elnöke volt a szülő az egyházközségnek, így betekintése volt az ügy részleteibe s ennek a birtokában abban a felfétevében voltunk, hogy a plébánosi szék betöltése nem hitéleti és egyházi ügy, de hatalmi politika. Túlszemes várakozás után azonban megállapíthatunk, hogy Mischák Istvánban nem politikust, hanem szerető lelkipásztort kapunk, aki hívei között sohasem tett különbséget, egyházközségének és a hitéletnek javát szolgálta, tehát a leppé-dásban teljesítette pápi hivatását. Nem hangoskodott, nem dicsekedett, csak serényen munkálkodott, istápolta a szegényeket, közbenjárásával segített a bejajult magyaroknak. Ezen a téren, de az egyházközség anyagi előhaladásán is buzgalommal munkálkodott, ami a temető megnagyobbításában, a Kabos-ház megszerzésében és több más kisebb ügyekben nyilvánult meg, melyek által gyarapította az egyházközség vagyonát és ezen működésével is mély nyomot hagyott az egyházközség életében.

Amikor az egyházközség egyeteme nevében így szeretetének és öszinte hálafeje-

KÜLÖNFÉLÉK

Bombakárosultakért!

A vármegyei Társadalmi Egyesületek Nemzeti Együttműködése Körenek gyűjtése a Bars-Hont kiadói hivatalába:

eddig: 54.630,99 pengő.

E héten a következő adományokat kaptuk:
Pokorny Árpádné 50,— Kriek Margit 10 pengő.

E heti gyűjtésük 60 —

— MINDENSZENTEK ÜNNEPÉN a kegyelet feldisszította a sírokat, megajlított a lelkét a halottak számára és az emlékezés szavainak elhunyt szeretteikkel volt találkozásunk. A Hungarista Moszgom rendszésében lefolyt ünnepségek a hősök emlékének áldozott Léva közönsége és a tanítványok ifjúsága. Az ünnepség az Országzászló előtt zajlott le. A Magyar Hírszekeréj emléklése után Kilocsary Ferenc tanítóképző intézményében G/oni Gáza: Csak egy éjszakára küldjétek el őket c. drámai erejű háborús verset szavaltta el, majd Alakssa Ambrus tanár mondott ünnepi beszédet. Zinyi Miklós szavazni kezdte... A magyar vitések főidőbe temetett érejeire gondolok... Ők vannak velem mikor hoztátok szövegetem. Légy hű ömagszódhoz, ne vessidél meg... legyek bátorságod szidoni elődelhez méltóan... Majd egyebek közt ezeket mondta: A magyar nemzet nem most áll először a végveszély szélén, nemzetünk lelkében már többször fellobogott a tudat s látta, hogy jobb hűek lenni az ösők szelleméhez. Kitértás testvérek, est követeltek is az ösők. Szihonai bitang ember... mondta Petőfi! Nem hátrálok meg ma sem, hanem utolsó csepp vérig harcolok. Felemejnyek a temetőbe a hősök sírjaihoz. Ezek a közelim hős harcosai s es a vidék is csatatér volt és mégis él a nemzet. Hi fáhatat ma nem is gyújtástunk, gyújtuk fel hát a lelküket, folyjon a vérük, csak maradjon meg a H. sz. Kitértás! — Esután dr. Varga Sándor mondott beszédet. Országunk szivében vad ellenség pusztít — mondta többek között — a ki az oka annak, hogy mi magyarok szinte tehetetlenül állunk, mert a gyárak nem dolgoznak kelet örövel és a katonák kezében nem szorultak eléggé a fegyver. Ki az oka annak, hogy a magyarok nem tartottak be a hűség fogadalmát? Bónválokat kell tenni, hogy a multban a sok szó csak frazis volt, nem követték a megfelelő tettek. Nem elég csak énekelni „hissük Magyarország feltámadásában”, hanem elég csak imádkozni, hanem dolgozni és harcolni is kell. Oja kell állni a Hungarista Moszgom zászlaja alá, amely célul tűzte ki Magyarországot feltámasztását. Szilasi Ferenc példát mutat abból, hogy kell ma lemondani a családi életéről, az emberi életéről és harcolni a harcok meséjén. Ma olyan idők lettek, amikor meg kell mutatnunk az ösökhöz és harcolni kell a Hungarista Nagymagyarország megvalósításáért. Kitértás! Éljen Szilasi! Esután Hidas Gyula gim. VIII. o tanuló a Szózatot szavaltta el s befejezésül a közönség a Himnuszot énekelte el. A közönség a levante zenekar Hungarista indulójának hangjai után szétoszlott, illetve a küldöttségek felvonultak a temetőbe. Legelső küldöttség a lévai kórházban ápoli sebesült katonák volt. A sebesült hősök áldoztak a halott hősöknek. Délután 11 órakor koszorút helyeztek a Névtelen Katona síremlékére. A nemzetiszínű szalagon ott ragyogott az ajánlás: „Névtelen bajtársaink a lévai kórház sebesült honvédei.” A Nyilaskeresztes Párt és a közönség ezután példás rendben a Hősök temetőjébe vonult. Itt dr. Kara Lajos városi aljegyző a párt, a vármegye és a város nevében a Hősök emlékművét, Horváth városvezető pedig a Nagyrónási légi harcban elesett német pilóta sírját koszorúzták meg. Koszorúkat helyeztek el az iskolák is. Innen a közönség a 48-as honvédekéhez és a világháborús hősök emlékhöz vonult, melyeket szintén megkoszorúztak.

— GYASZHIR. Almási Sándorné szül. Sodiassky Elvira Antónia Budapesten október 12-én váratlanul elhunyt. Ö. v. Csörbs Győzőné testvérét gyászolja az elhunytban.

hifejésével a plebánostól most búcsút vess, kéri, hogy az őssinte elismerés szolgáljon kiegyenlítésül azokért a szerelmekért és bizalmasságért, amelyekben főként működésének kezdetén részesült. Kívánja, hogy híveinek osztatlan szeretete, mely iránta a jövőben is megmarad, szolgáljon elégtétellül és legyen legzsebb jutalma a nyugalom éveiben!

Az elhangzott őssinte és bunsóségas bucsúszavakra Mischák István plebános könyvekig meghatva válaszaiva kijelentte, hogy amikor az akkori vezetőörök határozott kívánására elfoglalta lelkipásztori székét, nem politikának jött, mert úgy fogta fel, hogy Léva kilenczser katolikusának lelki vezetése küldetés számára s ezek lelkérei! Isten előtt ő a felelős. Emlékezés sok keserűség, méltánytalanság érte, de miadás fojó dódott lelkében szorgos munkája nyomán, amelyei a hitélet emelését, a lelkék megbékélését s nyomorúságban a könyvek felszárítását kívánta szolgáltni és sohasem tért le arról, az utról, amelyet az Isten iránti súlyos felelősség jeltölt ki számára. Es adót lelkének erőt, kitartást lévai működésében és ha őszetlen munkássága nyomán elnyerte híveinek szeretetét, úgy ez számára a legszebb jutalmat jelenti, amit jutalom volt számára súlyos betegségében a híveinek hű szívéből lakadt buszó imádság, amelyek isteni meghallgatásra a gyógyulást jelentették. Majd a következőkkel zárta szavait: Kérem, bocsánatnak meg nérem, ha valakit akaratlanul megbántottam! Végül az elsőkö köszönetet mond a plebánosnak lelke mályéből lakadó szavaiért és amikor újból megállítja, hogy plebánia-tempionknak a megszállás éveiben a magyarság számára történt megmentése plebánosnak érdeme, kijelenti, hogy akik vele együtt dolgoztak működése éveiben, tisztán láták és értékelik nemcsak törekvéseit, szeszrettel és nagyrabecsüléssel vették körül személyét: és az az őssinte szeretet nem változik meg akkor sem, amikor aktív lelkipásztori működését a nyugalommal váltja fel. Végezetül Isten áldását kéri a plebánosra.

Másnap, vasárnap délelőtt a rk. iskolák bucsúünnepsége zajlott le a szűz toronytermében, ahol az óvodásoktól a polgáristákig szerető és hálás szavakkal vettek búcsút a plebánostól és egész virágerdőt raktak elébe. Az iskolások után a Mária Kongregáció nevében Kera Mária mint a Kongregáció tevékeny prészesétől búcsuzott azai, hogy tanításait a lelkükbe sárják. Huney István iskolaigazgató az iskola érdeklésében végzett munkásságát méltatta bucsúbeszédében, majd Csepela M. Loyola, szűzai főnöknő az írg. nővérek intészetes nemes törekvéseinek támogatásáért mondott köszönetet. Végül Mischák István plebános mély megindulásában a könyvek szemékekkel köszönte meg a könyvet megajlvánulását. Sajnája, hogy az intészetben nem töltöthet még több időt, ahol nem csak a hittanra, hanem a magyar nemzeti iránti szeretetre is oktatta a növendékeket. Ne haragudjanak rá volt növendékek! — mondotta —, hogy a hittani óra alatt írni is kellett nekik; ugyanis az egyháztörténetet nem a hivatalos tankönyvből tanították, amely magyar szempontból nem volt megfelelő. Azai az igérettel búcsuzott, hogy megszűnik ugyan plebános lenni, de nem szűnik meg pap lenni.

A bunsóségas ünnepség záróakkordját a lévai adót jelző szírenák üvöltése adta meg. Kv.

— AZ ÖNKENTES ADAKOZÁSBAN NEM RESTÓLNEK MEG HIVEINK! — mondja a barsi egyházmegye esperesi jelentése. Alófégyverneken 5900 P értékben harméniumot, 1900 P értékben úrasztali trófitát, templomi futószőnyegeket szereztek be és nagyemnyiségű élelmiszert, terményt szállítottak a lévai árvaházak. Honfűszeggyermek 10.000 P-ért orgonaharmóniumot vettek. Vámosladányban az ifjúság 1800 P-val segítette az egyházi építkezést. Zseben 5200 P volt az önkéntes szolományok Összege.

— SOROZÓBIZOTTSÁGI ELMŐKÖRNEK az 1945. évre Somogyi Béla kisturi, Pauer Jenő nagyvárasi, Klein Ödön lévai, Bojoss József szolmi, Mészár Tivadár szivagyarmati lakosok, megyebizottsági tagok nevezettek ki.

Amit még meg kell írni

Egyik olvasónk panasza: Öcsémet Légő. előadó küldöncnek vették igénybe, a szolgálati jegyeket hordja szét. Eleinte kerekpárt adtak, de most gyalog küldik a lucskos időben. Tekintettel arra, hogy hol a Szent János-hegyre, hol a dohanyeváltó mögé, hol a szőlőbék vagy a tizenkettők utcáig szól a szolgálati jegy, a küldönc szolgálat megkönyvítésére kérem adjanak kerekpárt úgy mint eleinte. Hisz erre a célra szűz biciklikből lehetett igénybe venni. — A második panasz az, hogy a szolgálati jegy címzettjeinek lakásai nincsenek helyesen feltüntetve. Akik lakást változtatnak, miért nem jeleik be a Legő központnak és az újszámok szerint a lakásokat miért nem veszik nyilvántartásba?

Hetfői legiradio alatt az egyik lévai ház ablakában gyermekcsoport nezte a közönség rohanását hazafelé. Felöltött is volt köztük, meg figyelmzetteték őket, hogy legiradio szempontból helytelen dolog ez. Mert miad a géppuskák golyói, mind bombaszálánkok berepülhetnek az ablakon. Ilyenkor a szobában levőknek is védtetebb helyett kell keresniük, pl. a szoba sarakában, ahol fedezve vannak a szilánk és golyók ellen.

A Nemzet Munkaarcvonal legujabban német nőket küldött ki, hogy fokozott mertekben gondoskodjanak a birodalomban dolgozó keleti munkásokról. Főleg a keleti munkásokról és gyermekeikről van szó. Főfeladatuk, hogy a munkástorokban az asszonyoknak és gyermekeknek segítség legyenek, jogos kívánásaikkal meghallgassák és azokat a lehetőség szerint teljesítsék.

Németországban egy ukrán munkástáborban egy 72 éves kiev orvosnő működik, aki kezében reszesít 200 ukrán munkást és ezek családját. Az ukrán orvosnő Kiev kiürítésekor a német csapatok saját kívánására hozták magukkal. Honfitársait ingenyesen kezeli, s a tiszteletjait, amit a német táborkezelőség bocsát a rendelkezésére, átutálja a Nemzet Vöröskeresztnek. Ő maga meglepszik lakással és elátással.

Ilyen és ehhez hasonló híreket kapunk a Német-birodalomból. Hősi lelkűek a német nők is, amint hősi lenne a 72 éves ukrán orvosnőnek is. Azoknak a lévai nőknek a figyelmét akarjuk ezekre a példákra ráterelni, akik tütyülnek a „lévai Munkaarcvonal” behívóra, amidőn a menekültek körüli személyes segítség szőlizáj fel őket. Rösteljük leírni, de hit rajuk kell mutatnunk, hogy sajnos, vannak Lévai „magyar” nők, akik a legatlatzóbb kifogásokkal bujnak ki a magyar nemzeti közönség minden tagjára, így a nőkre is kötelező munkaszolgálat alól. Nemelyek nem átlátják meg a Nyilaskeresztes Pártos is menni panaszal a behívás miatt. Ott azonban igen helyesen azt a választ kapták, hogy ha nem engedelmelkednek a behívási parancsnak, akkor internálni fogják őket. A háború győzelmes befejezése után bizonyára ezek a nők lesznek a leghangosabbak és ezek fogják akarni homályba burkolni azokat az áldozatkészleteket, akik most önként jelentkezve, meg a kibúvók helyett is dolgoznak nem csak nappal, de még éjszaka is.

A hősök temetőjében a sírok szépek és virágosak. Azonban a sirtáblákon kopik a felirat. Meg kell újítani addig, míg olvasható rajtuk a nev. Egyébként is törzskönyveztetni kellene a hősök sírjait. Megszámolni a sírokat tartósan és jegyzékek foglalni, melyik számú sírban ki nyugszik, mert egyébként a felirat lekopik és egyszer csak a sok sírból „névtelen katonák” sírjai lesznek.

Az Országzászló előtti legutóbbi ünnepségen a mellett állt ur sugva kérdezte tolem: A diákok miért nem enélik a Magyar Hírszekeréget?

VITÉZI HIREK.

Az országos Vitézi Szék május 15-én kelt 1700—1944. sz. rendeletével a Vitézi Rendbe való felvételre érdemesnek találta: vitéz ifj. Szitári Győző gazdálkodót, v. Szitári Győző honvársanyi lakos várományosát.

Nevezett az Országos Vitézi Szék rendelete értelmében a vitézi esküt október 14-én a vármegyei vitézi székkapitány előtt tette, minek folytán a vitézi cím és jelvény használatára jogosult s a vitézi törvények és szabályok megtartására kötelezett.

— AZ EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG HIREI. Felhívja a Lévárán mekkellit evangélikusokat, hogy ügyeljenek érdekeiben jelentkezzenek a jelkészi hivatalban. (Szt. István-u. 12.) Jelentkezésre legalkalmasabb idő vasárnap d. e. 9 óra. Evangélikus szegények faigénylésük miatt ugyancsak jelentkezzenek. Az elnökség.

— A NYILASKERESZTES PÁRT nagyszabású ideológiai előadás-sorozatát rendez Lévárán a Városháza nagytermében minden szerdán d. u. 6 órakor. Az előadásokat Alakszj Ambrus sajtó és propaganda vezető rendezte. O tartja az első előadást is nov. 8-án a Hungarista mozgalom fő-tőnéte címen. Nov. 15-én Hídasi Pál megvezető értekezik hasonló címen. Az értékes előadásorozatot részletesen jövő számunkban ismertetjük.

— HIRDETÉNY. A hadműveletek következtében állomáshelyüket elhagyni kényszerült (menekült) tényleges közszolgálati alkalmazottak, kivéve a vármegyét, városokat, községeket, Máv és posta alkalmazottakat, illetménylapjukkal illetményeik kifizetéséig a helybeli kir. adóhivatalnál haladéktalanul jelentkezzenek az a felhívás a nyugdíjas alkalmazottakra nem vonatkozik.

— VERSENYTÁRGYALÁST hirdet a lévai dohánybeviteli hivatal helyi fuvarozásainak ellátására. Részletes felvilágosítást a hivatalban adnak.

"TARTSUNK KI RENDÜLETLENÜL"
teljesítsük kötelességünket a vértanúsággal, mert hitünk, hűségünk, nemzetünk szorgalmata ezt tőlünk megköveteli és mert tudjuk, hogy az elmúlt századok bűneit csak mi és csak úgy tudjuk jövetélni, ha önfeláldozásig cselekszünk nemzetünkért, hazánkért, fajtánkért, családjunkért!
(Szilasi Ferenc)

A Nyilaskeresztes Párt hírei

1. Értesítik minden hatóságot, testületet, közigyeletet, iskolát, egyesületet, hogy ezentúl a „Bars Hont” ban megjelent s ünnepélyekre, előadásokra, egyéb tömegszervezett feltételező megmozdulásokra vonatkozó közleményeink meghívást is jelentenek. Takarékosság idővel és anyagai elve alapján külön meghívót csak szükség szerint küldünk.

A hungarista mozgalom a magyar Munkaállamot kívánja felépíteni. Alapja a kötelesség és a jogok, a munka és a jövedelem, a nyert javak és az áldozat igazságos, arányos megosztása. Hogy feladatunkat teljesíthessük, egyrészt nagy szervezetet kell kiépítenünk, másrészt szervezetünk megvalósításához is szükségünk van minden jószándéku magyar testvérünk támogatására. A fekete piszót a mohó önzést, mely tekintet nélkül a nélkülözőkre, szenvedőkre, feleslegesen egy ember vagy egy család által elhasználatatlan mennyiségben tárol és rejt el élelmiszereket, tüzelőt, ruhát, ruházókészít anyagot, továbbá a viszályok, a kijárat, megvédett kereskedők, iparosok, elvakult hivatalnokok embertelen és a nemzetiszocialista lélekkel ellentétes, gyakran durva fellépését csak minden magyar Testvér áldozatos összefogásával tudjuk megsemmisíteni és megtörölni. Kérünk mindenkit, hogy a tudomására jutott eseteket a páriban jelentse be. Aki a közösségnek bármiként is árt, megérdemli, hogy bűnhődjék. A faellátás mai helyzete mellett nem engedhető meg, hogy egy háztartás 40 q nál több tűzifát halmozzon fel. Ez a példa elegendő, hogy megérthető legyen a követendő eljárás. A Párt ugyanis kérte már a több tűzifával rendelkezőket, hogy a többletet vagy eladják vagy kölcsönadják a rászorulóknak. A Párt kérését éppúgy teljesíteni kell, mint parancsát. Tehát a 40 q nál több tűzifára vonatkozó bejelentéseket a következmények egyidejű érvényesítése mellett vesszük tudomásul.

Névtelen bejelentéseket nem vehetünk figyelembe! A bejelentő magyar becsülettel felelős bejelentése igazáért. Az viszont természetes, hogy a Párt a közösségi érdeket szolgáló bejelentő nevének közli senkivel.

Városvezető.

Gyászköszönet.

Mindazoknak, akik édesatyánk mult hó 27-én végbement temetésén megjelentek, sirjára koszorút, virágot helyeztek, vagy együttérzésüket más módon nyilvánították, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Till és Jantoska család.

— **ELJEGYZÉS.** Amstetter Margitkát Budapestban eljegyzés Szentandrásy Andrásy János. (M. k. 6. h.)

— A VÁRMEGYEI ÁLLATTENYESZTÉSI ALAP 1945. évi költségvetését a vármegye elnöke 757.810 P. szükségesítettel s ugyanannyi fedezettel jóváhagyta. Ez a papíralakot bessenári árának emelkedése miatt a bessenáriszolgálat költségvetési hitelösszeget 66 ezer pengővel emelték. Tényesszállatdíjaknál 228 ezer pengő az emelkedés.

— **MIKOR BESZÉLHETÜNK TÁVBESZÉLŐN A LEGIRADIÓ UTÁN.** A kereskedelem és közlekedéstudományok miniszter módosította azt a rendeletet, amely korlátozza a légiradió alatt és az tőbbszélő távbeszélő használatát. Az új rendelkezés a következőképp szól. A légiradió tartama alatt, valamint a riasztott helyiséget ért légitámadás esetében a légiradió feloldását követő egy óra alatt a helyi forgalomban magánterméskeltű távbeszélőket folytatni tilos. Ez a rendelkezés — mint illetékes helyen közölték — a távolsági beszélőszekre nem vonatkozik. I y en beszélőszekre tehát a rendeletben meg szabott egy óra n belül is lehetnek bejelentések. Természetesen ha a vonalak a hivatalos beszélőszek miatt tui vannak terhelve, akkor a két távolsági beszélőszek csak későbbben kapcsolják Érdeklődésükre közölték, hogy ha a tiallmas egy óra n belül az előfizető távbeszélőn felhívják, akár távolsági forgalomban, akkor a hívott fél a kagylót felveheti, anélkül, hogy esetleges büntetésnek tenne ki magát. Amennyiben a hívó ilyenkor magánterméskeltű beszélőszek kezd folytatni, akkor a hívott fél helyesen cselekszik, ha figyelmezteti a beszélőt a fontirakadására és a beszélőszek megszakítja. Általában az a helyzet, hogy bombatámadás után az egy óras telefonkorlátozást szigorubban ellenőrzik mint más esetben.

— A FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTER a szőlőtermelés szeptemberi termésének biztosítására érdekében felhívja a szőlőgazdák figyelmét arra, hogy a háborús viszonyok következtében hiányos rafia pótlására a kukoricahénc, fűszahánc, sás, kakukérvél, gyékény és rozaszalma igen jól felhasználható. A szőlőközönségi munkálatok idejére a téli hónapokban megfelelő módon előkészíthető.

A Lévai Magyar Testvéri Munka

közi, hogy a bombakárosultak és a Vöröskereszt részére az alábbiak a háború idejére havonta fizetendő alábbi összegeket ajánlották fel:

Pátery Margit és Zórád Élna gyűjtőívön: Korbély Viktor 2 pengő, dr. Patás Sándor 10, Bottlik Lajos 2, Dralicska 5, Stojkoff Irénne 10 Krissanovits István 2, Kiss Ferenc 10, Tóth Lászlóné 4, Ivanovics Titusné 5, Hromada Jánosné 3, Taty 1, Bogdánovits Aladárné 2, ösv. Petrovics Lajosné 2, Baba Balint 3, Patrás Sándor 1, Mészáros Albertné 1, Smogrovics Árpád 2, Schmidt Pálné 2, Gröberné 1, Nyiredy Géza 2, Cionka Jánosné 2, Nagy Árpád 2, Maier Vincéné 1, Nyitrai János 1, Szabó Bála 1, Szery Baláné 1, Luifer Sándorné 2, Lányi Nándorné 5, Korencsi Sándorné 2, Palcer István 3, Földp Istvánné 4, Hrszay László 2, Doleg Lajos 1, Budapesti Ferencné 1, M. licher Istvánné 2, Valkovits Kálmánné 2, ösv. Liack Ferencné 2, Pátery Lejos 5, Bus Bála 2, Lehocsky Bála 10, Weisz Miklósné 10, Kovács Gizella 2, ösv. Brauner Rozsóné 2, Horváth Károlyné 4, utólag Bakoss Erzsébet 1, ösv. Patossy Lejosné 2 pengő. Összesen: 142 P.

Madarász Margit és Dóka Erzsébet gyűjtőívön ösv. Szuveni Jánosné 2 pengő, ösv. Gutray Sándorné 2, ösv. Hecskó Károlyné 2, Zatrak Lejosné 2 Madarász János 2, Beráth Jenő 1, Tóth Bála 5, Kovács György 2, Szabó János 2, Zily István 2, Zily Gyula 1, Dóka Vilmos 5, Váci Jánosné 5, Varady Gyuláné 2, Rohács Gusztávné 2, Rudas Jánosné 2, ösv. Sors Jánosné 2, Kiss Lajos 2, Hercz Péter 2, Mészai Károly 2, Kucsera János 2, ösv. Dóka Istvánné 2, ösv. Szabó Andrásné 5, Bálint Lajosné 2, Ocsváry Gáborné 2, Svetlanszky Ika 2, Tolnay Lajos 2, Polgar János 5, Szabó Daniélné 5, Balasz Gyula 5, Szabó Bála 5, Madarász István 4, Szes János 2, Jancsek Viktor 2 pengő. Összesen: 95 P. (Folytatjuk.)

— **AUTÓTAXI-DJÁK.** Vármegyénk alipánja az autótaxi legmagasabb viteldijait újabb szabályozta. Eszerint miad a közhelyről, mind a telephelyről induló kiskocsiknál dm-ként 1.34, középocsiknál (a veselő ülésével együtt 4 ülés) 1.68, nagyocsiknál (öt vagy többüzemelési helysel) 2 pengő.

— **A MENEKÜLTEK RÉSZÉRE** Pokorny Árpádné lapunk utján ötven pengőt Bathlenfalvy K. szerdes szás pengő adományozott.

— **HONVÉDVEZÉRKAR** főnöke a tábori postai magánlevelek küldését — a polgári postai forgalomban elrendelt korlátozások mellett — újból engedélyezi. A tábori postai magánlevelek terjedése kiterítve fél ív papírral több nem lehet. A sorok egymástól megfelelő távolságban, csak párhuzamosan egymás alá írhatók. A szveget keresztbe írni nem szabad. A levélpapírnak világos színűnek, a börtörték pedig báls nélkülinek kell lennie.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK: Dóbiás János Kriscneider Teréz leánya Teréz Gizella — Eszes László Pivarsci Ilona fia Sándor Lajos.

HALÁLESETEK: Pozsgai Miklósné sz. Kucsera Mária 61 éves — Haizer Sándorné sz. Varga Ilona 66 éves — Lakatos János 7 éves.

Léva m. város légóltalmi parancsnokság.

ad 163—30 légo. 1944.

Légóltalmi készülségi parancs az 1944 évi nov. hó 3 án.

- 1) Elsőéítés időpontja: November hó 6-tól, november hó 13-ig este 17 15 h-tól, hajnal 6:30 óraig.
- 2) Szolgálati beosztás 1944 évi november hó 6 án 12 h-tól nov. hó 13 án 12 h-ig.

Megelőző szolgálat: küldöncök, hívívők riasztók C.) csoportja, segédrendőrök 1, 2. raja (csoportja).

Kárelhárító szolgálat:

- Központi tűzoltó laktanja: 1. szak. 3. raj
  - 2. " 2. 3
  - 3. " 2 "
- 2. sz. segéd tűzoltó osztal: 1. " 2. " (Futura) 1. " 2. "
- 3. sz. segéd tűzoltó osztal: 1. " 2. " (OTI) 1. " 2. "

Műszaki mentő és munkás osztal: 2. "

Egészségügyi szolgálat: 1.—4. mentőállomás B) csoportja.

Parancsnokság.

Gyümölcsfák, bokorrozások, díszfák, haszonszónák, fenyők a legjobb fajtákban és kitűnő minőségben kaphatók Winter István faiskolájában, Érsekújvár. 7

Sürgösen eladó 40 drb fajriszta angóra nyul. Pechar Lajos Zseliz. 1300

Figyelem. Eladó üzletberendezés, 1 drb. íróeg. Érdeklődni lehet Botka utca 22 alatt. 1342

Eladó 1 hold szántó és egy prima svéd tejszeparátor. Ifj. Csákyáni Sándor gazdálkodónál Lévár. 1377

Eladó méznádmag 1 kg. 4 P. Horváth József Hontisker. 1378

Takarmány répa eladó. Horthy-ut 75. 1381

Egy jókarban lévő mély gyermekkocsi eladó. Cim: Léva, Antal Gy-ut 7. 1382

Takarmány répa eladó. Horthy M.-u. 8. 1383.

Használt holmit magasáron veszek, ugyanígy ott egy nő kerekpár gumi nélkül eladó. Dohány Sándor öszeres. Horthy M.-u. 15. 1384

Takarmány répa eladó. Répavágó keresek megvételre. Cim a kiadóban. 1385

Eladó káposztáshordó, dísznórfázóknak, fekete hosszú férfi telikabát, fallora. Bejérontól felveszek. Bem.-u. 13. 1388

Elsőrendű zsakett eladó. Dunajszky, Deák F.-u. 2. 1389

Kifutót felveszek. Jakab gyümölcsüzlet. 1390

Jó házból való kifutót komoly fizetéssel azonnal felveszünk. „Any” csemegekerteskedés. 1391

Árverési hirdmény

Dr. Korpás László levei ügyvéd által képviselt Taris Rezső javára 23000 P tóke és több követelés és járulékal erejéig, amennyiben a követelésre időközben részleltetés történt, annak beszámításával, a levei kir. járásbírósa (1944. évi PK. 1679. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtást szennydőlőtől 1944 június hó 5-én lefoglalt 38550 P-re becsült ingóságokra a levei kir. bíróság fenti sz. végzésével az árverés elrendeltetve, annak az 1908. évi XXI. tc. 20. §-a alapján végrehajtást szennydőlő lakásán: Alsóváradon leendő megtartására határidőül 1944 november 18 napjának delután 15. órája tizetük ki, amikor a bíróság lefoglalt üzöket s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsl. kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Léva, 1944 október 26.

Tóth Arthur kir. bir. végrehajtó.

Az ipolysági kir. törvényszék elnökétől.

1944. El. I. A. 111. szám.

HIRDETMÉNY.

A rögtönbíráskodás (statárium) kiterjesztéséről.

A 8020—1939. M. E. számú rendelet 2 §-a alapján közhírré teszem, hogy a m. kir. miniszterium 3 680—1944. M. E. számú rendeletével az 1939: II. t. c. 221. §-ában nyert felhatalmazás alapján a

■ rögtönbíráskodást (statáriumot)

a már fennálló jogszabályokban megjelölt bűntettek ellen — kiterjeszti:

I.

mind a polgári, mind a honvéd büntetőbíráskodás egész területére

a magánosok elleni erőszak büntettségére (Btk. 175, 176. par.)

az erőszakos nem közöszülés és szemérem elleni erőszak büntettségére (Btk. 232, 233. par.)

a halált okozó súlyos testi sértés büntettségére Btk. 306. par.-ában, 307. par. első bekezdésében és 308. par.-ában meghatározott esetére,

a személyes szabadság megsértése büntettségére a Btk. 317, 321 és 323 par.-ában meghatározott esetére,

a Btk. 330. par.-ába ütköző és 331. par.-a szerint minősülő magánalksértés büntettségére,

a hatóság vagy tagja elleni erőszak büntettségére az 1914.XL. tc. 2. §-ában meghatározott esetére,

a honvédelmi érdek sérelmére elkövetett hivatali sikasztás büntettségére (1939.II. tc. 192. par.)

a honvédelemmel összefüggő hivatali kötelesség megtagadásának büntettségére (1939.II. tc. 193. par.)

a közsükségleti cikk a hadviselés céljára szolgáló segédeszköz vagy anyag jogellenes elvonásának az 1939.II. tc. 206. par. 3. bekezdése alá eső büntettségére,

a repülés biztonságát szolgáló berendezések és tartozékaik megromlásának az 1939.II. tc. 210. par.-ában meghatározott büntettségére,

a légvédelmi berendezések megromlásának az 1939: II. tc. 211. par.-ában meghatározott büntettségére,

a tiltott csapatgyűjtés kezdeményezése és vezetése által elkövetett büntettségére (1940—XVIII. tc. I. par. 2 bekezdés)

a közsükségleti cikk készletének megsemmisítése vagy használhatatlanná tétele által elkövetett büntettségére (1940.XVIII. tc. 6. par.)

az állam nemzetközi érdeke veszélyeztetésének az 1940.XVIII. tc. 11. par. 1. bekezdés 2—5. pontjában meghatározott büntettségére (idegen állam érdekében az ország területén: idegen állam katonai titkának kikémlelésével foglalkozás, erre mással szövetkezés, szervezést vagy berendezést létesítése, működésében támogatása vagy e cselekményekre felhívás; a szárazföldi, vízi vagy légi közlekedés biztonságának veszélyeztetése; idegen állam belső rendjét, vagy külső biztonságát súlyosan sértő eseményekre mással szövetkezés, ha e szö-

vetéséhez az ország területén elkövetett előkészítő cselekmény is járul; a magyar kormány engedélye nélkül katonai szolgálatra vagy katonai érdekű egyéb szolgálatra toborozás)

a fajgyaláznak a büntetői eseteire (1941—XV. tc. 14—15. par.)

a vesztegetésnek az 1942—X tc. 2 par. 3. bekezdése alá eső büntettségére,

a befolyással üzérkedés büntettségére (1942—X. tc. 5 par. 3. bekezdés)

az árdragító visszaélésnek az 1944—VI tc. 3. par. 4. bekezdése alá eső büntettségére,

valamint a fent megjelölt bűncselekmények kísérletére és a tetteseken felül a részesekre (Btk. 69. par.) is.

II.

Az I. pontban megjelölt bűntettek ellen a már fennálló jogszabályok értelmében a rögtönbíráskodás a következő bűncselekményekre terjed ki, éspedig mind a polgári, mind a honvéd büntetőbíráskodás körében az ország, illetve a honvéd büntetőbíráskodás egész területén

a felségserítés, hüllenség és lázadás büntettségére, ideértve a felségserítés és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére való felhívást is

a gyilkosság, szándékos emberölés és rablás büntettségére, valamint a gyilkosság elkövetésére irányuló szövetségre

a közegészség elleni büntettségére (Btk. 315 §)

a gyújtogatás büntettségére

a vízardás okozásának büntettségére

a vaspályákon, távirtdán (távbeszélőn) vagy hajókön, illetve légi járműveken, ugyszintén a villamos energia fejlesztésére, vezetésére és elosztására szolgáló berendezéseken (tartozékaikon) elkövetett közveszélyű cselekmények büntettségére (Btk. 434—436, 444. §. 1939—II tc. 208, 209. §. 1931—XVI. tc. 61. §)

a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914—XL. tc. rendelkezéseibe ütköző hatóságok, illetve hatósági közegek elleni felfegyverkezve elkövetett erőszak büntettségére

az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló 1921—III tc. 1. §-ának 1. bekezdésében és 2 §-ban meghatározott bűntette

robbantószer és robbanóanyag előállítására, tartására és használatával elkövetett bűncselekményekről szóló 1924—XV. tc. 1. §-ának 3. bekezdésében meghatározott büntettségére

a honvédelemről szóló 1939—II tc. 200 §-ának 2. bekezdése alá eső rádió adó vagy adó vedő készülék vagy berendezés engedély nélküli létesítése vagy üzemeltetése által elkövetett büntettségére

a honvédelemről szóló 1939—II tc. 203. §-ának 1. bekezdésében meghatározott a munka folytonosságának megnehezítése és meghiúsítása által elkövetett büntettségére olyan értelemben, hogy e büntettség kezdeményezői és vezetői esnek rögtönbíráskodás elő (203. §. 3. bekezdés) ha azonban a büntetést a munka szándékos hibás vagy hiányos végzésével vagy pedig rongálással követik el, a rögtönbíráskodás a kezdeményezőkn és vezetőkn kívül a tettesekre, részesekre is kiterjed

a honvédelemről szóló 1939—II tc. 204. §-ának 1. és 2. bekezdésében meghatározott a honvédelemérdeket veszélyeztető rongálás büntettségére,

a honvédelemről szóló 1939—II tc. 205 §-ának 2. bekezdésében meghatározott, a katonai vezetővel szemben elkövetett engedetlenség és tetleges bántalmazás büntettségére

a hadműveleti területre táboripostai csomagként vagy „minta érték nélkül” jelzéssel feladott küldemények vagy katonai szállítmányok tekintetében a szállítás tartama alatt elkövetett lopás és sikasztás büntettségére, ideértve a hivatali sikasztás büntettségét is

a légvédelmi készültséggel kapcsolatos elősötétítés, ugyszintén a légriadó ideje alatt elkövetett súlyos testi sértés és lopás büntettségére, végül az olyan lopás büntettségére, amelyet a légítámasz alatt vagy az azt követő időben a légítámaszadással sújtott területen a rombolás okozta helyzet vagy az ilyen terület közelében a légítámaszadás következtében keletkezett riadalom kihasználásával, vagy a

hadviselés érdekei szempontjából elrendelt kiürítés vagy elszállítás vagy ellenséges behatás folytán hatósági intézkedés nélkül törzén, tömeges elköltözés esetében ennek a lehetőségnek a kihasználásával követnek el, és pedig ezeknek a bűncselekményeknek a kísérletére és a tetteseken felül a részesekre (Btk. 69 §) is.

III.

Továbbá közhírré teszem, hogy a m. kir. miniszterium 3740—1940 M. E. számú rendeletével az 1939—II tc. 221. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a

rögtönbíráskodást (statáriumot)

a már fennálló jogszabályokban megjelölt bűntettek ellen — kiterjeszti:

mind a polgári, mind a honvéd büntetőbíráskodás egész területére

a magyar kir. államvasutak személyzetéhez (1914—XVII. tc. 2 §.) tartozó alkalmazottak által

a honvédelmi munkakötelezettségnek a testi épség megsértése vagy az egészség megrongálása után való kijátszásával elkövetett büntettségére (1939—II. tc. 185 §.)

a honvédelmi munkakötelezettség gondolat-
tal való kijátszásával elkövetett büntettségére (1939—II. tc. 186 §.)

a rendeltetési hely elhagyásával elkövetett büntettségére (1939—II. tc. 187 §.), továbbá a fent említett alkalmazásában nem álló személyek tekintetében az 1939—II. tc. 185 § a 1. bekezdésének 2. pontjában, valamint a 2. bekezdésében és a 186 §-ában meghatározott büntettségére, ha annak folytán a honvédelmi munkakötelezettség teljesítésére alkalmatlanná vált. illetőleg az annak teljesítése alól kivont személy a m. kir. államvasutak személyzetéhez tartozik

A rögtönbíráskodás kiterjed az említett bűncselekmények kísérletére, továbbá a tetteseken felül a részesekre (Btk. 69. §) is.

Felhívom a lakosságot, hogy ezen bűncselekmények elkövetésétől mindenkéül óvakodjék, mert aki ilyen bűncselekményt követ el, rögtönbíráskodás (statárium) alá kerül és

HALÁLLAL BŰNHÖDÍK!

Ipolyság, 1944. évi október hó 24. napján.

Dr. Mokry Ödön

a kir. törvényszék elnöke

Szakszere
javító-
műhely!

Varrógépek, kerékpárok, bel- és külföldi gyártmány. Gramofon lemezek legújabb felvételei. Fegyvergyári vadász- és celloővfegyverek. Vadászati és halászati cikkek.

BAROSKA J. Léva, T. 130.

Érsekujvári Takarékpénztár

lévai fiókja
Eötvös-utca és Mussolini-utca sarkán (Kürti-ház)

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank
leányintézete

betéteket	kölcsönöket
legelőnyösebben gyűmölcsözött	kedvező feltételek mellett folyósít

Fontosabb üzletági: Váltókölcsön, folyószámlahitel, áru lombard kölcsön, zöldhittel folyósítása, közszállításokból eredő követelések megelőlegezése, kezességi hitel, fuvardíjhitel stb. Széleskörű bankösszeköttetése folytán az ország bármely részébe költségmentesen teljesít átutalásokat. Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Osztálysorsjegyek eladás.